

عنوان مقاله:

بررسی راه های افزایش آبدی رودخانه شاووراز طریق شبکه آبیاری و زهکشی دز

محل انتشار:

اولین همایش ملی مدیریت شبکه های آبیاری و زهکشی (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

علیرضا کیهانی - مدیریت لایروبی طرح و توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی سازمان آب و برق خوزست

کاظم طرفی - مدیریت فنی و مهندسی طرح و توسعه شبکه های آبیاری و زهکشی سازمان آب و برق

خلاصه مقاله:

در سال های اخیر بعلت افزایش جمعیت و نیاز روز افزون به آب جهت کشاورزی ، حجم آب موجود در رودخانه کفاف نیازها را نداده و به طرق مختلف در برخی از مناطق از راه انحراف بعضی از زه آبهای " شبکه آبیاری دز" و پاره ای از موارد افزایش آب با استفاده از کانال های شبکه یاد شده نسبت به رفع مشکل کم آبی بطور غیر منظم و دائماً در تضاد با تصمیمات مدیریتی عرضه و تقاضا و در تعارض با خواسته های مصرف کنندگان بالادست و پائین دست بوده و بهمین دلیل امکان افزایش دائمی میسر نبوده است . از سویی مساله نیاز آبی شبکه در یک مواقع خاص مشهود است و لازم است این افزایش دبی در فصل خاصی با هماهنگی با شبکه آبیاری دز و استفاده از کانال های مشرف به رودخانه صورت پذیرد. در سال های کم باران و تقریباً در تمامی تابستان ها که آبدی شاوور کم می شود دو مشکل عمده برای کشاورزی منطقه یعنی کاهش آب جاری در رودخانه و دیگری افزایش شوری آب پدیدار می شود، زیرا در بخش های پائین دست آب جاری از انهار چندین بار از چرخه آبیاری مزارع و زه آب های بالادست عبور می نماید و همین عوامل موجب کاهش تولید محصولات کشاورزی می شوند . در فصل شتوی کاری (از آبان تا فروردین) فعالیت های کشاورزی به اوج خود می رسد و اراضی بیشتری به زیر کشت خواهد رفت . بیشترین محصولی که اهمیت داده می شود گندم می باشد. پس حداکثر مصرف آب در شبکه در این فصل بیشتر خواهد شد . در ضمن با توجه به رشد جمعیت، سالانه اراضی بیشتری زیر کشت می روند که آمار دقیق آن در دسترس نیست . با توجه به عدم آگاهی کشاورزان منطقه در نحوه صحیح آبیاری و عدم امکانات کنترل تاسیسات آبی در انهار سنتی و سر پهنه های فرعی و نیز فقدان جاده های سرویس و عدم ترویج صحیح در منطقه، آبیاری بی رویه و غرقابی در منطقه رواج پیدا کرده و باعث شوری و کاهش عملکرد محصولات کشاورزی شده است . بهمین دلیل اغلب مردم منطقه یا مهاجرت کرده اند و یا بصورت خوش نشین در محل مانده اند و معمولاً کشاورزی شغل اصلی آنها قلمداد نمی شود. معضل بعدی زیادی طول انهار فرعی است که برخی از آنها بالغ بر 30 کیلومتر طول دارند. بعلت وجود مشکلات یاد شده و افزایش تقاضای آب از سوی مصرف کنندگان در سال های بعد از انقلاب اسلا می گاهاً از نهر هرموشی برای افزایش دبی شاوور استفاده می شود . با توجه به بازدیدهای متعدد بعمل آمده از منطقه و سوابق موجود در شبکه آبیاری دز و مشورت با متخصصان صاحب نظر در منطقه، راه حل اساسی جهت تامین آب شبکه شاوور در تابستان و مواقع کم آبی ، افزایش دبی شاوور از بعضی از نقاط شبکه آبیاری دز می باشد . به منظور برقراری حقابه قدیم شاوور از رودخانه کرخه و با توجه به عدم نیاز تزریق آب از دز به کرخه بدلیل بهره برداری از سد کرخه پیشنهاد می شود که ظرفیت مازاد مذکور بر اساس نیاز آبی 10 متر مکعب در ثانیه متغیر است به رودخانه شاوور تخصیص یابد تا - رودخانه کرخه این مقدار در دو ماه از تابستان بین 20 آب این رودخانه از نظر کمی و کیفی پاسخگوی نیاز روز افزون کشاورزان منطقه باشد، لذا با توجه به اتصال اکثر زهکش های منطقه دز به رودخانه شاوور می تو ...

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/5591>



